МАНІГРУЛА

**Комедія в одній дії,
зі співами і
танцями.**

написав

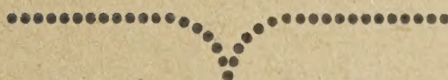
Я. МАЙДАНИК.

НАКЛАДОМ РУСЬКОІ КНИГАРНІ 850 MAIN ST.
WINNIPEG, MAN.
1915.

МАНІГРУЛА

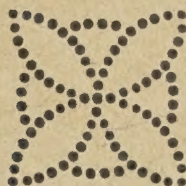
Комедія в одній дії,
зі співами і
танцями.

написав

Я. МАЙДАНИК.

НАКЛАДОМ РУСЬКОІ КНИГАРНІ 850 MAIN ST.
WINNIPEG, MAN.
1915.

ДІЄВІ ОСОБИ:

Джан Перейма, господар, літ трийцяти.

Явдоха, його жінка.

Нік, їх синок.

Штіф Пиріг — літ 45 типовий канадийський вуйко

Майк Ґенсьор

Яким Шабатура

Петро Гапійчук

їх бортівники.

Джек Курійчук, парубок.

Кейда Чапій, його коханка.

Андрух, товариш Петра.

Хаєм, жид.

Полїсмен.

Річ діє ся в однім місті провінції Манїтоби.

ПЕРША ДЇЯ.

ДЕКОРАЦІЯ: Сцена представляє міську хату. Перед вікнами Явдоха пере шматє. Штіф і Майк грають в карти. Яким строїть скрипку а Петро направляє рукавиці.

ПЕРША СЦЕНА.

Штіф: Не трінькай, але як маєш грати, то грай!

Явдоха: Ви би, Штіф, ще й гуляти пішли...

Штіф: Або щож то я не належу до людий?

Явдоха: Не в голові вам, що роботи нема? Менї завинилисьте станцію. Жінка пише, що хату ліцитують, а вам лиш та »гола« в голові. Граєте від рана до вечера. Такий з вас в краю був ґазда!

Штіф: Не тра, щоби ви знали, який я був в краю ґазда. В вашім селї, то самі Гуцули, а в нас, бадю, то сама шляхта.

Явдоха: Ой, гірка година з такими шляхтичами. Менї здає ся, що така шляхта як ви, то на соломі спить, а зубами чіхає ся. Ха-ха-ха!

Штіф: Не тра, не тра, аби ся чіхала. Будьте певні, що я

дома не носив сорочку по штанах, так як в вашім селї носять.

Петро: Чи ви думаєте, що носити сорочку по штанх, то се приносить чоловікови ганьбу?

Штіф: На злодієви шапка горить! Видите як його то вкололо. Не маєш чого встидати ся тим.

Петро: З Штіфа, то був такий шляхтич, що носив цайґову камізельку, а паском був підперезаний.

Всї: (сміють ся).

Штіф: Гей, небоженьку, ти би менї зараз дав дуляра за той пасок, який я маю дома. Бадю, на два цалї широкий (показує) а довкола оббитий войськовими ґудзиками. Ти, небоже й вмреш а не будеш мав такого.

Всї: (Сміють ся).

Петро: Ви аби дарували менї його за дармо, то яб не хотїв.

Штіф: Не тра, аби я ще таким манїґрулам давав.

Майк: Виходїть, Штіф!

Явдоха: Вийшли би ви вже троха на двір, най хоч порядок зроблю. (На боці): Десь людські хлопи аж в вечер приходять, а тут сидять цїлий день як на здикуції. Навіть спочити не має як христїнин.

Штіф: Грайно, Якиме, може місес будуть троха лекші, бо їм щось нинї троха гірше.

Всї: (Тїшуть ся).

Яким: (Грає).

(Штіф і прочі співають, однак гра в карти йде дальше).

Спів:

Пропала надія, забило ся серце,
Заплакали очи мої;
Любив я дївчину і то ся минуло, —
Гіренько на світї менї.
Колиб вона знала любов мою щиру,
Вона би любила мене;
Вона би любила, як мати дитину
І серце би дала своє.
і. т. д.

Явдоха: Чиж то нема що любити? Десь певно післалисьте її хоч пару долярів сего року.

Штіф: А я вас питаю кілько вам посилав Джан як ви були в краю?

Яким: Співайте сеї-во Штіф, (грає).

(Штіф і прочі співають).

По Канадї ходжу,
Тай милї рахую;
Де мя ніч захопить —
Там переночую.
Канадо, Канадо!
Яка ти зрадлива;
Не одного мужа

З женов розлучила.
Приїхав в Канаду
Дуляри числити,
А тут мені кажуть:
Йди тайзи носити.

ДРУГА СЦЕНА.

(Входить Джек. В синім убраню,чорний капелюх з маленькими крисами і вишученим денком. З під капелюха визирає великий жмут волося покучерявеного. На чолї набитий ґудз).

Джек: Ади як гуцульня собі розбирає! Співають так як би на ніч повиїздили з кіньми.

Яким: А тобі може щось не рихт? Скажи радше хто тобі такий ґудз набив на чолї — а не називай людий Гуцулами.

Джек: Хто менї набив сей гудз (показує) се моя річ. А щож, так як ти, маніґруло, боїш ся носа показати межи люди?

Майк: О! ти файно вмієш показати того носа, але щось по тім носї бють...

Всї: (Сміють ся).

Петро: То десь батлею так його всадив хтось.

Джек: (Щось шепче Явдосї).

Штіф: Ей, не говорив би ти, один з другим, як нїчо не знаєш! Той йому набив ґудза на чолї, то се ще нїц вели-

кого. Заросте, загоїть ся, тай слїду не буде. Але поміркуй собі: Джек Фридови аж три зуби вибив, а се вже нїколи не заросте.

Петро: І ви таке, Штіф, похвалюєте?

Джек: (веселий) Три зуби, то ще байка. Але хто кого всадив ножем — я його чи він мене? — Щоби я ся брав балакати, як нїчо не знаю. (злосний). То тї, санамаґан, переваляв ся рік в Канадї і вже ся робить мудрий! А що би він казав як би він був вісїм лїт, так як я або ви, Штіф.

Петро: Невжеж? (з усмішкою). То би не мав анї одного зуба, а Джек має ще всї.

Джек: Я вам скажу: я є добрий чоловік, але як мене нїхто не зачіпає. Але як мене хто зачіпить, то я тодї гірший чорта. І то вам кажу на шюр.

Штіф: Таже нинї кождий такий христїнин.

Джек: Скажіть так сами, Штіф, чи не Фрид мене перший зачіпив? Чому він мене не дозволяв ся чи можна брати мою Кейду в танець? Алє то тї, санамаґан, не досить, що взяв її в танець, але ще зачав її кісувати в танци.
Ю дем райт жи правда! Він вже давно шукав собі зачіпки. Якось то водив її на сьов, а на галї купив її айскрім... Я вже давно старав ся ’го пофіксувати... Аж в недїлю здибав на галї.

Явдоха: Я чула, що тебе аж два полїсмани брали а ти не давав ся.

Джек: Ю бечу, жим сї не давав, але як тими копистка-

ми злупили мене по пальцях, том сї мусів піддати. (По хвилї) Але як би були не прийшли поліцмани, то мусів би бути хтось забитий.

Майк: Йди, йди, Джек!

Джек: Що, нї? Ю бичу лай, жи був би хтось забитий.

Петро: Через таких-во така біда в Канадї. Через таких наш нарід так всюда понижають. Такі Джеки приносять ганьбу для нашого народа. Він має то за гонор, коли його полїсман провадить... — А дївчатка також такі знаходять ся. Її скорше подобаєть ся той,що добре грає в карти чи в кулї, на весїлю чи в галї зручно »файтує ся« батлею, то се на її гадку буде добрий ґазда. Але не дурний вигадав: Свій свого все здибле. Джеки з Кейдами а Кейди з Джеками. Яке їхало, таке і здибало. Порядний хлопець чи порядна дївчина нїколи не піде межи ту зґраю, що розвалює собі голови, та провадять ся ріжні деморалїзацiї, а радше піде чи запише ся до якого товариства. Бере участь в житю просвітнім і полїтичнім. Словом: стає в ряди суспільности...

Штіф: (перериває) Буде, буде! Я вже видїв таких порядних тай вчених. Такий якось то приходив менї льоти продавати як ти.

Явдоха: Чогож ти їхав до Канади, як ти такий порядний?

Петро: Отосьте, вуйно, мудре слївце сказали. — Чого я їхав як я такий порядний? — Я не маю себе за порядного, але хотїв бим, аби люди мали мене за люди. — Чиж ви думаєте, що Канада заповнена лиш такими, як от сї (показує

на Джека), що витворили нову, всіма погорджувану, націю »Ґалішенс«?

Джек: (Сердито спльовує).

Петро: Ми повинні йти слідами других людий і тим способом здобувати собі образоване, гідність...

Штіф: (перебиває) Як ти, небоже, маєш таку пацєку, то ти можеш льоти продавати. Знаєш забити баки — о, нема що казати, знаєш.

Петро: Лоти продавати, се так само чесна робота. — Робити людий богачами — чи се щось поганого?

Явдоха: А щоб тобі по такій правді і лице було чесне, коли кажеш, що то чесна робота. — Та чи тя з памяти викинуло тоді, як мій Джан і Джордж дали якомусь на льоти по 20 долярів, тай не пропало по нинішний день?

Петро: Чого ви, вуйно, такі забавні, як випєте килішок горівки? (Сміючись): Чиж ви думаєте, що той, що натягнув вашого Джана тай Джорджя, то він не належить до тої зґраї Джекомахії? А ви думаєте, що він де рекрутував на таку безхарактерність? Не думайте, що всі такі, але треба вміти пізнавати їх.

Майк: А от Гарій вторік дав одному аж сто долярів тай лиш дим і нитка за ним.

Штіф: О, я, брате, бю таких! Я не дам ся здурити жидному, хоч-би ся Христом клав передімнов.

Раз на екстра ґеник заблукав ся один. Зібрав, вважиєте купу маніґрантів і давай їм брехати за якусь Вотабаску. —

Не чув я тої бесіди, бо я був з »лайнен менами« на переді. А тут дали менї знати, гей на збитки. Дав я другому свою лайненбару, а сам лечу туда. Прибігаю в сам час, — він говорить як з рукава. Зробив я ся ніби дурний, ніби пєний, тай питаю: Чи не продали би сьте менї кілька льотів? »Чому нї? — каже — яж того прийшов сюда«. — Ану покажіть напу! »А ви знаєте читати?« — каже. —Що ви питаєте, покажіть мапу. — Дав він менї мапу, а я зараз таки перед ним в кавалочки подер. А він дивить ся на ту роботу, тай каже: »Та я тебе сватку ще нинї до корту запакую!« — Невир май до корту, я вже там був, а ти, братчику хапай в руки шуфлю та темпай! — Я звертїв ся за люзнов шуфлев, а сей в ноги, я за ним. Ех! як не пущу за ним шуфлев, а нарід аж лєгає від сміху. Аби я здоров був! Ото — кажуть — вуйку, далисте 'му лєкцію. Певно вже не піде більше на ґеник.

Всї: (Бухають сміхом).

Джек: Дай Боже здоровлє аби він ся з вами десь здибав.

Штіф: Не тра аби він сї зі мною здибав.

Майк: Швіцували бисьте, Штіф.

Штіф: Не тра, аби я швіцував.

Джек: З котрого ви повіта, вуйку.

Штіф: Не тра, аби я таким манїґрулам казав з котрого я повіта. — Якж тобі давно не казав, що мій повіт на села розібрали.

Джек: Такий старцун, за ним вже давно хробак шукає, а він ще жартувати хоче.

Штіф: Не тра, аби за мнов хробак шукав. Я ще то-рік в дічах розтяв 'го на двоє.

ТРЕТЯ СЦЕНА.

(Входить Нік. Хлопець 9 - літний)

Нік: Мамо, мамо! Я назбирав вісім батлїв по беках, а ті, що я віднїс, то Жид не хотїв дати більше як кводра.

Петро: От видите! Замість посилати дитину до школи, то він йде батлї збирати, а як доросте, то піде також на галю.

Явдоха: (роз'ярена) Зась тобі від моєї дитини! Я йому мама, а не ти! (Гладить Ніка по голові). А щож, то я з тобою слюб брала? Ти диви ся, манїґруло, абись собі пошукав станції! Не хочу твоїх три доляри, тай тебе не хочу! Агій! Якесь наслане на мене, чи що?!

Штіф: То все таке.

Джек: (Виймає батлю алькоголю і дає Явдосі аби заправила) Нате-но, Явдохо, розпустїть і заправте, так як ви то знаєте.

Всї: (споглядають на батлю).

Явдоха: (Бере, заправляє і кладе на стіл. Штіф витягає з під ліжка хлїб на закуску).

Штіф: Дай Боже здоровля, Джек!

Джек: Шюр, Штіф!

(Пють всї кромі Петра; здоровкають ся).

Майк: Дайте Нікови килїшок горівки, місес!

Яким: Та де дитинї горівки?

Явдоха: (наливає й подає) На, синцю, напий ся, тай не буде тебе в серединї болїти.

Нік: (Пє і кладе чарку на стіл. Штіф починає нову колїю).

Джек: (іґноруючи Петра) Ми пємо, але комусь оскома. Ха-ха-ха!

Штіф: Най терпить, як може.

Всї: (Бухають сміхом).

Явдоха: Покірне теля дві корові ссе, а бистре й одної не йме.

Всї: (Бухають сміхом).

Яким: Мовчи язичку будеш їсти кашку...

Всї: (Сміють ся).

Штіф: Як би сє був хлоп не відзивав, то був би випив килїшок горівки.

Явдоха: Говоріть своє. Він може був би мовчав як був би знав, що Джек має батлю.

Штіф: Я все своє казав тай кажу. Ти диви ся з чого хлїб їш, а полїтику лиши другим.

Майк: Е, так зле не буде. Петро перепросить Джека.

Петро: А може ви би знайшли собі яку иншу бесїду, а не за мене? (Збирає ся і виходить).

Штіф: То тї, санамаґан, маніґрула! — Так як би го нїхто не знав.

Явдоха: (Підпита) Та то нема що дивувати ся. Його така цїла фамілїя.

Джек: (Зриваєсь) Видите місес, як би я був не зважав, що він ваш краян, то я був би 'го зараз пофіксував. Ю бечу, жи вам на шюр кажу.

ЧЕТВЕРТА СЦЕНА.

(Входить Джан з дінеркою в руках).

Джан: Ади, який тут празник. Хлопам ся добре поводить. (Здивований): Ов, і Джек тут є... А тебе коли з корту випустили? (Підсуває на ньому капелюх): Алеж ти, брате, ґудзяру набив! І чим же він тебе так там всадив?

Джек: (несміло А чим же як не батлев.

Майк: Ет, що ви будете заглядати як сорока в кістку. Беріть-но отсе, що добре робить. (Подає фляшку): Але кидайте від разу два або три, бо ви свіжі.

Джан: (Пє на-раз два) Ов, але моцна! А хто то приніс? Каху!

Штіф: То Джек десь таку засватав.

Джан: А то ти, стара, заправляла?

Явдоха: Ти чо такий? Таже знаєш, що я, а не їмосьць.

Майк: Що то говорити. Хто годен, той не голоден.

Явдоха: А може би ви ся не посмішкували з мене?...

Яким: Вже то вони знають файно заправити. А ще як до дадуть якихось коріньчиків, то аж просить ся пити. Аби я так здоров!

Явдоха: А може би ви не посміхали ся з мене!

Майк: Но сир! Боже борони! Але, що правда, то правда, вмієте тай вже. От най скажуть Штіф, як якосьту Фридиха заправила, щоби її і пес не пив.

Штіф: А най її колєра возьме з її заправлюванєм. Цілу батлю попсувала.

Всї, а найгірше Явдоха: (бухають сміхом)

Штіф: Смійте ся! Вам добре сміяти ся а менї не до сміху, бо я дав доляра.

Джек: Або Фридиха виділа коли батлю? Як на великдень, так знов на великдень. Чоловік її як возьме пейду, то скоро втїкає, аби 'го хто не затягнув до готелю.

Яким: Видите, я вже таких лукавих людий не люблю.

Джан: Я рахувати, свойов Явдохов не хвалю ся, що очи видять: Вона бувало ще в краю як спече паску, то бігме, аж ксьондз ся засміють, така файна і вдатна. Таки ціле село мало її за ґаздиню.

Джек: Не знати кому тут вірити: А во сей ваш маніґрула Петро казав, що їм одна жінка писок дерла аж до вух за пльотки.

Явдоха: (Пяна плаче) Видиш, я тобі не казала, аби ти його відправив? Ой Боже мій, Боже! Такий, вибачате, тихолїз буде менї гонору вривати!Та я йому баняком голову пібю, окропом очи вапарю! (До Джана): Тай тобі разом з ним! Я тобі казала, що я його не хочу!

Майк: Та ще нинї перед всіма казав, що як ваш Нік доросте, то буде бити ся по галях.

(Джан ходить сердитий по хатї, нарештї бере Петрові річи і кидає під поріг. Валїзку, убранє, черевики, а в рештї бленькіт. Валїзу копає ногою).

Джан: Чекай, манїґруло, я ти покажу чию жінку мени цинцурувати помежи люди.

ПЯТА СЦЕНА.

(Входить Хаєм. Явдоха носить ся бараболями).

Хаєм: Добрий вечер! Ну, містер Джан, коли менї віддасьте довжок? Вчера була пейда, а ви навіть не приходили до мене. Я вас прошу, Джан, може хоч десятку дасьте тепер... (Розглядаючись, побачив Штіфа й каже): Ов, і ти старий пес сидиш тут, коло фляшки? Нащо ти продав ту книжки на борт, що взяв у мене на пять долярів? Що то може бути свиню! Прийшов до мене, скривив ся, аби ’му дати книжку, бо не має що їсти, а воно, дїдьке, таки того самого дня продало за три доляри і пропило.

Штіф:- (з криком) Я тобі зараз дам дїдька! Пропив, не пропив, але рахувати своє: зароблю тай віддам.

Хаєм: А щоби ти в криміналї робив, ти паскідник, ти!

(Явдоха в кутї струже бараболї).

Явдоха: То не лїпше було дати менї, Штіф, за те, що вас обпираю, та облатую, але ви всї пропили?

Штіф: Дам вам всїм, ще вас чорт не хапає — дух світий при нас хрищених.

Хаєм: (до Джана) Ну, як же буде, містер Джан?

Джан: Йдїть, йдїть! Я вам завтра принесу.

Хаєм: Але принесїть, прошу я вас. (Виходить).

Явдоха: Де яка хороба вирве, а все до нас за грішми.

ШЕСТА СЦЕНА.

(Входить Кейда. В білявім капелюсї, довкола дрібненькі квіточки).

Кейда: Гело, Джек!

Всї: Гело, гело, Кейдї!

(Кейда розбирає ся, сїдає й говорить щось з Джеком).

Майк: Заграй-но щось, Якиме! Штіф підуть з пайпов трошка трісуна.

Всї: (Сміють ся.)

Яким: (грає коломийки).

Джек: Ходи, Кейдо, обернем ся з раз. (Джек з Кейдою гуляють, а відтак Джан з Явдохою, а Штіф встає і на місцї підтрясає ся й співає).

Штіф: (співає):

А я хлопець молоденький,
Вус ми ся засіяв:
Котра дівка чорнобрива,
Кімцигир до мене!

Та як я си заспіваю,
Та як я си вівкну;
Біднаж моя головонько —
Аж не виджу світа.

Та як мене молодого
Восинтирували, —
Дали мені синий кабат,
Тай червоні штани.

Ой ішов я вулицею
Темненької ночи,
Сидить біда на воротях —
Витріщила очи.

Я на біду тюга, тюга, —
Біда полетіла;
Як би була не палиця,
Булаби не з'їла....

Тай не співай небораку
Ні сеї, ні тої
Бо як я ти заспіваю
Не зайдеш до дому.

Я гуляю я буяю
Нічо ся не бою
А за тії співаночки
Туду... мамі твої.

У-у-у-у........!!!!

(потім свище і вівкає).

(Джек, Кейда, Джан і Явдоха перестають гуляти. Джек обтирає чоло).

Джек: Алем си лопнув як меду! ..

Явдоха: (До Джана) Йди но, Джаник, врубай мені троха патиків! (до Джека). Але Кийда виадукувала ся на гали, то так йде як снувавка.

Джан: (Виходить).

Кейда: Та що се, місес, за гулянє? чи ви ліпшого не виділи?

Джек: Явдоха як гуляли в краю, то як їм став який парубок на ногу, то оттак (показує) підскакували з болю.

Явдоха: Не тра аби менї парубок ставав на ногу.

Штіф: Видите, давно сего не було, що тепер. Якісь, вважиєте, повиходили люди, якісь дреси, якісь кацабайки... Кажу вам,в сїй Канадї всьо до гори ногами перевертало сє. При їде манїґрант з краю тай довго робить ся несмілим, нїм те все пізнає.

Кейда: (розвиває пакунок і показує) Подивіть ся, місес, який я собі купила дрес.

Явдоха: А кілько коштує? Певно дала зо пять долярів.

Джек: Не тра аби вона дала пять долярів! — Вона купила десь в секенд генд сторі. А деж вона має гроші? Таже вона як який цент має, то все дає кавалєрови, аби її любив.Я не думаю вже більше за ню сидїти. Наколи бим ще раз її зобачив, що виводить денци з другими, то я їх обоїх пофіксую!

Кейда: Ти коли бачив, аби я кавалєрам давала гроші?

Джек: (наскакує) Не далась якосьту Нікови дуляра? кажи, не далась?

Кейда: А тобі що до того? Я йому пожичила, а не дала.

Джек: (іронїчно) Пожичила, каже. На вічне віддаванє...

Явдоха: Ой, дівонько! — Ти як би віддала ся за него, то ніколи не бачила бись цента як сліпа курка зерна.

Джек: Ні, вуйно. — Але скажіть так самі Кілько вже раз мені за ню голову побили? Кілько я через ню в корті ся насидів? (з плачем): А тепер вона тобі фіст показує. — А сей ґудз (показує на чоло) через кого, Кейдо, як не через тебе? За кого я ся бив — га?

Штіф: Щем не видів, аби парубок перед дівков плакав.

Джек: Скажіть так сами, вуйку Штіф, як мені не має бути жаль, коли вона другим дає гроші?

Штіф: (злосний) А ти чо, як прийде літо, валяєш ся цілими днями по місті? А ти не годен з веснов записати ся тай десь виїхати в роботу, так як другі роблять? А ти ся спускаєш на дівочий гріш?! — Тьфу! на такого парубка!

Яким: А ви чо такі, Штіф? Таже знаєте, в місті все чоловік випє шкляночку пива зимного, ну, не без того аби ся часом батлина не з'явила. А в поли, знаєте, сего вже нема.

Майк: Хто хоче пса вдарити, то бука знайде, що то говорити. Ми як робили то-рік на Мекензові лайні, то двайцять миль їхали ганґаров і завше привезли батлину або кичок.

Джек: (ображений) Що ви так гризите ся моїми грішми? (оглядає ся) А де є Нік? — Закличте но Явдохо Ніка.

Явдоха: (виходить і кричить) Нік, Нік, Ніку! а ходи сюда.

(Входить Явдоха, за нею Нік).

Джек: Слухай Нік! Маєш тут дуляра; махай до лікер штору і принеси батлю. Але гарьоп, то дістанеш пять центів.

Нік: (виходить, а за хвилю вертає) А якої взяти? Бренді, чи тої до розпусканя?

Джек: Возьми бренді.

(Нік виходить. До хати входить Джан з дровами на руці).

Джан: Такі ті дрова дорогі, що най то світ не знає.

Майк: Тепер всьо дороге.

Яким: Я чув, що мають готелї скасувати, але перше мають збирати підписи, чи люди хотять, аби знести.

Джань А ви підписали би ся, Штіф?

Штіф: А деж я вмію писати?

Майк: Ну, але чи дали бисьте хрестик, як би до вас прийшли?

Штіф: Не тра аби я дав хрестик.

Явдоха: Та як знесуть готелї, то будете мати більше гро ший, бо не будете пити.

Штіф: Або то що я буду з гроший цвяки робити? Я все своє казав тай кажу: Що нинї чоловік варта вез кілїшка горівки? А не дай Боже слабости кижкої, то чим се християнин занесе?

Яким: Е, як би так всї думали як ви, Штіф, то не зне-

сли би, але я чув, що богато за тим, аби скасувати, а найбільше жінки.

Джан: (до Явдохи) Не знав, чи і ти, стара, належиш до тих жінок? Може ви тут добре радити ся як я піду в роботу.

Всї: (сміють ся).

Явдоха: Або й жінки будуть голосувати?

Штіф: Є сир! баби будуть в горшки голосувати.

Майк: Ет, що ми будемо за готелї говорити! Розкажіть-но, Штіф, як то ви підголили ся за півтретя доляря.

Штіф: А най 'го колєра возьме з його голенєм! Послухав дурного тай сам дурним зістав.

Яким: А то що, самі дурні йдуть голити ся?

Всї: (бухають сміхом).

Майк: Та розкажіть, Штіф, я думаю, що се чистий рабунок.

Штіф: Не рабунок, але дурний розум.

Всї: Та розповідайте, Штіф, як то зайшло, розповідайте.

Штіф: Бодай я був в остатний раз ходив!—як би був доложив ще пятьдесять центів, то було би два пів-кички. Булиби ся люди забавили і я з ними.

Всї: Ну кажіть вже, кажіть.

Штіф: Та таке було: В суботу прийшли ми до міста; перейшли ся ба сюда, ба туда... Але Яким вступив до лікир штору взяти батлину на неділю. А ми поставали під вікно, тай

оглядаєм батлї. Бил каже: Та коштує доляр, та доляр й пів а та аж два доляри. — Не знати кілько та коштувала би, що в серединї,та велика?—кажу я. »А ви як би занесли її« каже Бил. — Вже я би якось заніс її, коби лиш він менї її дав. А ті аж заходять ся від сміху. Вийшов Яким тай каже: »Пійдіть Штіф тай підголїте ся, та підемо нинї до фортиґрафії. Завтра я буду писати лист, тай пішлемо до краю«. Послухав я дурнисько тай пішов. Приходжу — посадили мене на таке крісло, що лягає ся,(тай щось булькнув до мене. А я кажу: єс! Намочив він менї голову, а потім знов щось сказав, а я кажу: єс! Ей, дивлю ся, а сей розбив менї яйце та менї на голову. Ех, як ся не зірву, та до него: Воцумерія, Джан?!

Всї: (Бухають сміхом).

Штіф: Сїв я знов, тай міркую: ото ми, небоже, обсмішиш голову, що не буду міг межи люди показати ся. Але що робити? Вже чекаю кінця. — Скінчив він тай каже: »Орайт, Джек«. — Встав я, дивлю ся до люстра і самий себе не пізнаю. Кажу вам — о десять літ молодший!

Явдоха: Такі сьте були файні, Штіф?

Штіф: Знаю же тре' заплатити а тут як на збитки не маю дрібних десять центів. Виймив я пятку, тай дав. Той пійшов до каси і відтіль приносить менї два доляри й пів. Наробив я крику, зачав садити 'му гелів, а тут прилетїло двох, тай мене за ковнїр, та на двір. Ще вибачте якийсь копнув ня в дверях.

Джек: Певно він мастив вас пахньонцими миделками та олійками, а, мусите знати, се дорого коштує.

Штіф: Аби єго баби мастили, лайдака одного! — Видите, від коли в Канаді, вже Богу дякувати семий рік, а ще ніхто мя не здурив. — Аби я так здоров, що вам правду кажу.

Явдоха: Ігі на вас! А ви чого клинете ся, таже ми вам вірим.

(Джек через цілий час Штіфового оповіданя пильно роз мовляв з Кейдою)

Джек: (встає і дивить ся в вікно) От вже йде ваш приятель.

Джан: Який приятель?

Джек: А сей маніґрула, Петро. Що, не знаєте його?

Джан: А, в сам раз приходить! Я тепер маю ґуст пофіксувати його.

Явдоха: А Господь би йому не простив!

СЕМА СЦЕНА.

(Входить Петро і Андрух).

Андрух: Добрий вечер

Штіф: Дай Боже здоровля!

Андрух: (заходить та зі всім витає ся. Петро глядить на порозкидувані річи, а Джан ходить сердитий по хаті; готовий до бійки).

(Джек зрадливо тішить ся а Штіф мішає картами).

Петро: То котрий не мав роботи, та розкидав мої річи?

Джан: (грізно) Я!

Петро: А ви що? Женили ся чи що?

Джан: (дуже злосний) Ти маніґруло! То хто брав з сею жінкою слюб, я, чи ти? — Ну, кажи!

Петро: Христїть ся, Іване, а щож то я, Боже борони, вам жінку відбираю, чи що? (звертаєть ся до Явдохи): То що, Явдохо?

Явдоха: Ти не знаєш що, повішенику? Ти коли видїв аби менї жінки роздерали писок за пльотки?

Петро: Маєш тобі напасть на гладкій дорозї. Чекайте, ми завтра побалакаємо, бо ви нинї троха пянї! (показує на чоло).

Явдоха: Зась тобі від мене! Я випила але не за твої гроші!

Джан: (кидає ся на Петра, якийсь час борикають ся, врештї Петро кидає Джана на землю і паде з ним також. Джек кидає ся з батлею а Явдоха з патиком).

Петро: Ґвалт, люди, ратуйте! Андруху, біжи за поліцманом.

(Андрух хоче йти, Явдоха в дверях не пускає, Андрух пручає її й вибігає. По хвилї Петро з розбитою головою вириває ся й тїкає. — Все перепуджене. Джан ходить по хатї і від часу до часу поглядає у вікно).

Явдоха: (розпатлана, пяна заводить) Ой Джанику мій, Джанику! через такого маніґрулу поліцман возьме тебе до корту....

ОСЬМА СЦЕНА.

(Входить Андрух, за ним поліцман а відтак Петро. Штіф бере шапку й хоче йти на двір).

Поліцман: (не знаючи справи, затримує Штіфа.

Штіф: Мі но, містер, мі но файт. Ай ди но гу файт.

Явдоха: Та чекайте, Штіф, може треба буде посвідчити, а ви знаєте балакати по анґлійськи.

Поліцман: Гватеді тробел гір?

Явдоха: Кажіть, Штіф, що він собі самий шукав напасти. Він мене пускав в сміх, що мені люди писок дерли.

Штіф: Ай ди но, містер (показує на Явдоху), гі орайт, гі но файт; (показує на Джека і Джана) Джан і Джек файт Піт.

Поліцман: (хапає за ковнїр Джана а відтак Джека й виходить).

(Явдоха і Кейдi в голос заводять. Петро пакує свої річи).

Штіф: Маєте щастє, що я не сказав за вас.

Яким: Дайте спокій, Штіф, а нам хто буде варити їсти?

Штіф: (здвигає плечима) А може той маніґрула справдї нічого не винен... Пан Біг то святий знає.

(Заслона спадає).

КОНЕЦЬ.

ОБРАЗУЙТЕ СЯ.

Кождий чоловік повинен дбати про те, щоби здобути як найбільше зназя і тим самим видобути ся з темноти. Памятаймо все, що лиш наше освідомленнє не дасть нам загинути в морі брехні і облуди, котрими всякі ґешефтярі несвідомих людий омотують.

Тут наводимо деякі книжки видані Руською Книгарнею у Вінніпеґу для нашого народа в Канаді.

Хай читанє наших видань принесе Вам радість і користь.

ВИСОКОПОВАЖАНІ ЧИТАЧІ!

З причини великої еврпейської війни здавалоб ся що неможливо дістати таких книжок, що для Українців найбільше потрібні в Канаді. Однак ми перед вибухом війни вспіли спровадити величезну скількість кни жок зі старого краю, і самі видрукувалисьмо більше як сто ріжних видань самих найпотрібнійших книжок, а іменно: шкільних букварів, читанка І. і ІІ. кляси, Лис Микита, незвичайно гарну книжку Краса і Сила і богато других повістий, наукових історичних і т. ин. книжок.

Маємо на складі велику скількість книжок зі Злучених Держав, котрі продаємо по оригінальній ціні.

Хто буде замовляти старокраєві книжки, нехай вибере 2 — 3 книжки більше, щоб коли случайно забракло котрих, замовленє вислали безпроволочно.

Тепер якраз друкуємо: Рай і поступ, Про полові справи, про Кармелюка Розбійника і т. д., котрі будемо поміщувати що тижня в часописи »Канадійськім Фармері«.

Буквар для українських шкіл. — Ціна примірника лише 25c

Рідний наш край обхопила пожежа війни. Книжок звідтам дістати годі а навіть нема надії, щоб в сім напрямі наступила скоро зміна. Щоб наші українські діти в Канаді і Америці на сім не терпіли, рішились ми видати так конечний шкільний підручник, яким є Буквар і

ШКОЛА НАРОДНА ЧАСТЬ II.

Буквар і I. II. читанка. Докладний передрук краєвого виданя. Виданє тих двох книжок коштувало богато гроший і роботи.

Новий збірник народних пісень дум і думок, коломийок і шумок, гагілок і пісень весільних. 25c

Коломийки. — Думки-коломийки. — Думи-думки. — Пісні весільні і до танцю. — Пісні новобранців. — Пісні рекрутські. — Пісні патріотичні. Ціна **.30c**

Пісні рекрутські, котрі можна співати підчас маршу на ногу, в часі расту, або в цуґу і — **Пісні жартобливі..** Виданє друге. Ціна 20c

Розмова Поляка з Русином і росказы про Москалів. Сю книжку народ дуже любить читати, тому спішіть ся з замовленями, бо не стане на складі. Ціна примірника 10c

Дивний сон. — Про чудо святих Дамазія і Панкрація. Книжка інтересна для кождого, хто хоче пригадати собі старокраєві відпусти. **10c**

Лист шинкаря до чорта. — Листи з пекла. Правдиве, сумне, але дуже цікаве оповіданє про те, як то всі пекольні сили спрягають ся, щоби бідного чоловіка ввігнати в нещасний наліг піянства. Коштує **25c**

З житя первісного чоловіка. З 23 рисунками. Вже сам заголовок книжки каже сподівати ся, що говорить ся там про дуже важні річи, бо і хтож не цікавий знати як жили наші прародичі або й теперішні такі люди, про яких такі дива кождий чує ще в дитинстві . . **25c**

Три княжевичі і чарівна птиця **10c**

Печера пустинника Ананії. Оповіданє з середних віків. **Зміст:** 1. Вальденбурський замок; — 2. Молодість графа Генриха; — 3. Третий напад. — 4. Печера пустинника; — 5. Тихе житє Герміни; — 6. Замок Фельсенгайма; — 7. Молодий торговщик соколів; — 8. Освободженє отця; — Наїзд на Фельсенгайм; — 10. Стріча розлучених; — 11. Конець діло хвалить. **25c**

Провидінє Боже все чуває! Оповіданє з часів наполеонської війни 1812 р. **Зміст:** Дивні вісти. — Маруся, сільська дівчина. — До Наполеона. — Бій з Москалями. — Москва. — Новий приятель. — Між Москалями. — Засуд. — Стріча. — Над Березиною. — Перехід через ріку. — Послідна побіда. — Туга Марусі. — Нова стріча. **25c**

Амалюнга або дочка дебрів. Займаюче оповіданє з часів боїв між Европейцями а Індіянами в Америці. Ціна **20c**

Абу Каземові капці. Є то така книжка з байками, що при читаню її треба добре оперезатись, щоб не пукнути **30c**

Асирійський цар Соломон. — Чортова корчма . . **10c**

Діявольська справа або як ксьондз Шмідт замордував Анну Авміллєр. Сензаційний опис злочину, якого доверпшив в Ню Йорку ксьондз на служници, з котрою оженив ся і сам собі дав слюб **25c**

Закон про відшкодоване робітників. Дуже старанно зібрані права коли робітник може упімнути ся о заплату за покалічене при роботі. **10c**

Важнійші права Канади. Одинока того рода книжка, яка поясняє права нашої нової вітчини. Є в ній про права шкільні, шарваркові, умови, контракти за гомстети і пр. **35c**

Оповіданя для дітий з образками. Одинока книжочка для дітий, видана на заморській Україні. Ціла книжочка попеділювана гарними образками. . . **25c**

Христос охотно приймає грішника. Ціна **5c**

Правовірний католик, або розказ про те, котра віра правдива. **10c**

Канадійські оповіданя **15c**

Рицар і смерть **5c**

Казки про Жидів **10c**

Гостинець з Канади **5c**

Історія церкви. Дуже потрібна книжка для християнської хати **25c**

Чому попи не женять ся. Важна розвідка . . . **10c**

Оборонець проститутки. Оповідане **5c**

Розмова тверезого піяка Василя з Горівкою **5c**

Війна мужика з заяцем **5c**

Фармазони або як 30 господарів записали ся чортови і як то вони за 7 літ, сім місяців і 7 неділь дуже забогатіли. Ся книжка дуже інтересна; коштує . . **25c**

Слово правди. Книжка ся написана священиком Петровом, який поясняє дуже докладно яка повинна бути церков і як повинна відносити ся до політики світа. Коштує **15c**

Лис Микита. З німецького переробив д-р Іван Франко. Ся книжка з гарними образкоми, і друкована на гарнім папери. Сю книжку повинні читати молоді і старі. Байка в сїй книжцї є дуже смішна а рівночасно і поучаюча. Ціна лише **50c**

в гарній оправі **65c**

Що стало ся з Рудольфом? або траґедія на замку Маєрлінґ. Житє і таємнича смерть австрійського архикнязя Рудольфа і його любки баронівни Вечери. Тайні події з житя австрійського цїсаря Франца Йосифа І., цїсаревої Єлисавети і жінки Рудольфа архикнягині Стефанії. З 26 образками і портретами. 224 сторін друку.

Хто отже хоче довідати ся богато дечого про австрійських пануючих і про загальні їхні відносини до австрійської держави, хай перечитає собі сю книжку заборонену читати в Австрії. Ціна **60c**

В міцній оправі **80c**

Дальше читанє, котре так само є загальне для всіх а незвичайно інтересне є

Елисавета, мучениця на австрійськім престолї у світлї правди. — Се є незвичайно правдива і гарна історія про житє Єлисавети, її поводженє і мученичу смерть. В книжцї сїй є описана згадана смерть, подорожі і житє Єлисавети. Ґраф Мароши показує перший раз характер сеї високої панї, показує яка була, як далеко любила свій нарід і як богато спричиняла ся до помочи бідного поневоленого люду. В Австрії сю книжку заборонено друкувати. Книжка ся обіймає 224 сторін друку, з 30 гарними образками і протретами цїсаря, цїсаревої, прегарних замків і инших гарних образків. Ціна примірника **60c**

Великий русько-анґлійський тлумач. Се є практичний підручник до вивченя анґлійської мови в коротків часі й без помочи учителя. Провідник сей обнимає 320 сторін друку великого формату а містить: руську і анґлійську писану і друковану азбуку, практичну граматику, розговори на всякі случаї, гарний і повний анґлійсько-руський і русько-анґлійський словар, поділ часу, міри, ваги... Ціна **$1.50**
В полотняній оправі, з золотими витисками **2.00**

Жителї Марса. Дуже інтересне оповіданє про людий на Марсї і їх житє **10c**

Історія о золотокрилім лицарю, о пірваній дівиці з дорогим брилянтом і о золотім замку **10c**

Конець Титаніка. Правдивий, зворушаючий опис найбільшої морської катастрофи — про те, що більше як півтора тисячі людий згинуло в сїй катастрофі,, а як другі ратували ся. З образками з катастрофи **40c**

Іван Дурак та инші оповіданя. Найгарнійші оповіданя славного російського фільозофа Льва Толстого. Ціна **25c**

Мандрівки та пригоди шляхтича Чваньківського на полї, на морю та на війнах. З 12 образками. Оп. **50c**

Історія о сїм мудрцях. Чудова історія про королївського сина, котрий через зависть своєї мачохи сїм разів був під шибеницею, одначе на нїй не повис, а за те мачоху конї рознесли на чотири вітри. Ціна . . **25c**

Інститутка. Незвичайно гарне оповіданє. . . . **15c**

Історія України-Руси. З портретами українських князів та гетьманів; з додатком **Географія українських земель та розвідка про нашу мову.** Ціна **15c**

Історія про сироту Івася. Правдива і зворушаюча історія, після оповіданя одного селянина **15c**